

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет фізичного виховання
Кафедра загальної психології**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

**спеціальності 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою**

**«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»
(назва програми)**

мова навчання _____ українська _____

Розробники:

Шайда Н.П. – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

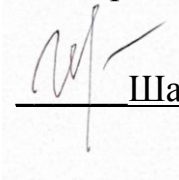
Рецензенти:

Саврасов М.В. . – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Мамічева О.В. – доктор психологічних наук, професор кафедри логопедії та спеціальної психології, факультету спеціальної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри загальної психології.

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри Шайда Н.П.
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р.

протокол № 1

Кількість кредитів	4 кредитів ECTS, 120 годин, з яких 30 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій; 14 год. практичних занять), 90 год. – самостійна робота
Рік підготовки, семестр	I рік підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, 1 семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Шайда Н.П. – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної психології
Контактна інформація	shaydanatalya@gmail.com
Консультації	кожний четвер місяця, 11.00. – 12.00. аудиторія №605 головного корпусу
Анотація навчальної дисципліни	<p><i>Об'єкт вивчення</i> – соціальні суб'єкти, їх діяльність, зв'язки і відношення (вчитель – учень)</p> <p><i>Предмет вивчення</i> – є факти психічного життя, механізми і закономірності психіки вчителя і формування психологічних особливостей його особистості як свідомого суб'єкта діяльності та активного діяча соціально-історичного розвитку суспільства.</p> <p>Навчальна дисципліна передбачає поглиблення теоретичних і практичних знань, умінь, навичок направлених на особистісний і професійний розвиток здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти в галузі психолого-педагогічних знань. Курс спрямований на формування сучасного фахівця загальної середньої освіти, здатного до передачі знань та розуміння особистості учнів, а також розуміння механізмів та закономірностей побудови освітнього процесу, визначенні та створенні умов для успішного оволодіння науково-практичними знаннями на основі аналізу механізмів психології педагогічної діяльності та її структурних елементів.</p>
Опис навчальної дисципліни	<p><i>Мета навчальної дисципліни:</i> вивчення навчальної дисципліни «Психологія педагогічної діяльності» полягає у засвоєнні майбутніми фахівцями загальної середньої освіти теоретичних знань про психологічні особливості і закономірності інтелектуального та особистісного розвитку в умовах навчання та виховання. Ознайомлення з психологічними особливостями педагогічної діяльності, сучасними парадигмами та інноваційними технологіями реалізації навчально-виховного впливу з метою всебічного</p>

розвитку особистості, а також здійснення практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти для ефективного розв'язування стандартних і нестандартних комплексних проблем у професійній педагогічній діяльності.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є викладання дисципліни з курсу “Загальна психологія та психологія здорового способу життя” у 5 семестрі бакалаврського рівня вищої освіти.

Програмні компетентності

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2 – Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК 6 – Здатність до міжособистісної взаємодії, працювати в команді та автономно.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 4 – Здатність враховувати різноманітність індивідуальних особистостей здобувачів середньої освіти та взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу на засадах партнерства та підтримки (наставництво, супервізія, інтервізія тощо).

СК 5 – Здатність моделювати, проєктувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність у системі середньої освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації

СК 6 – Здатність створювати власний професійний імідж, самопрезентувати результати професійної діяльності, керувати власним життям і кар'єрою.

Ключові слова: психологія, педагогічна діяльність, учіння та научіння, виховання, мотивація, індивідуальність, педагогічна оцінка, психологічна допомога, педагогічний колектив, освіта, психологічна самоосвіта, професійне самовизначення, соціалізація, професійне вигорання, креативність, абстрактне мислення, адаптація, softskills.

Очікувані результати навчання

ПРН 3 – Застосовувати методики та інноваційні освітні технології у професійній діяльності у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

ПРН 5 – Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу,

організувати роботу інклюзивного класу.

ПРН 6 – Моделювати, створювати та підтримувати безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище в закладі загальної середньої освіти.

ПРН 9 – Розвивати у здобувачів уміння здійснювати самомотивацію до навчання, аналіз, рефлексію навчальної діяльності, самооцінювання та взаємооцінювання її результативності.

Рекомендована література:

1. Гетьман Т., Кричківська Т. Проблеми педагогічної психології : хрестоматія. Київ, 2017. 381 с.
2. Євтух М. Б., Лузік Е. В., Ладогубець Н. В., Ільїна Т. В. Педагогічна психологія : підручник. Київ : Кондор, 2018. 420 с.
3. Методичні рекомендації до навчальної дисципліни “Педагогічна психологія” для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань : 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності : 053 Психологія складена для реалізації освітньо-професійної програми : Психологія (2 курс) / за ред. Л. М. Фальковська, Н. О. Никончук. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. 100 с.
4. Москалець В. П. Загальна психологія : підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 564 с.
5. Шевців З. Основи соціально-педагогічної діяльності. Київ, 2019. 246 с.
6. Липка А. Психологічні поради та рекомендації щодо активізації професійної відповідальності психологів. *Психологія і суспільство*. 2019. № 2 (76). С. 139–146.
7. Психологія педагогічної діяльності і психологія вчителя. Навчальні матеріали онлайн. URL: https://pidru4niki.com/12430812/psihologiya/psihologiya_pedagogichnoyi_diyalnosti_psihologiya_vchitelya (дата звернення 26.04.2021).
8. Психологія діяльності людини : рекомендаційний бібліографічний покажчик / укладач І. О. Міщенко. Запоріжжя : НБ НУ «Запорізька політехніка», 2019. 36 с.
9. Тисячник І. В. Мотиваційна готовність до науково-дослідницької діяльності студентів вищих навчальних закладів. *Тиждень науки*. Запоріжжя, 2017. С. 262–263.
10. Чернякова О. В., Грицук О. В., Мельник В. В. Кроскультурна психологія : навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 053 Психологія.

Слов'янськ : ДДПУ, 2018. 185 с.

11. Чернякова О. В., Грицук О. В. Психолінгвістика : навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 053 Психологія. Слов'янськ : ДДПУ, 2019. 185 с.

Матеріали та ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>

2. Національна парламентська бібліотека України <http://www.nplu.org>

3. Державна наукова установа “Книжкова палата України ім. Івана Федорова” <http://www.ukrbook.net>

4. Одеська національна наукова бібліотека ім. М. Горького <http://www.odnb.odessa.ua>

5. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка <http://korolenko.kharkov.com>

6. Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека імені К. А. Тімірязєва <http://www.library.vn.ua>

7. Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Першоучителів слов'янських Кирила і Мефодія <http://www.libr.dp.ua>

8. Електронний каталог бібліотеки ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» - Режим доступу : <https://lib.ddpu.edu.ua>

9. Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека імені І. Франка <http://www.lib.if.ua>

10 http://library.nlu.edu.ua/BIBLIOTEKA/INTERNET/R_4.htm

Платформи та сервіси дистанційного навчання

Розміщення основної інформації з навчальної дисципліни передбачено на навчальній платформі *Moodle* (<http://ddpu.edu.ua>: <http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=374>).

<p>Теми</p>	<p>Програма навчальної дисципліни містить такі теми: Розділ I. Навчання і виховання як феномен педагогічної психології Тема 1. Основні проблеми педагогічної психології. Методи психології педагогічної діяльності. Тема 2. Сутність процесу навчання та його психологічні механізми. Тема 3. Навчальна діяльність та її структура. Тема 4. Поняття учіння та научіння як шляхів засвоєння соціального досвіду. Тема 5. Цілі, засоби і методи виховання дітей та молоді. Розділ II. Суб'єкт педагогічної діяльності як феномен педагогічної психології. Тема 6. Психологія педагогічної оцінки. Тема 7. Психологія особистості вчителя і закономірності педагогічної діяльності. Тема 8. Психологія професійної освіти. Сучасні педагогічні технології. Дистанційна форма навчання та її організаційні принципи.</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Методи навчання</i> Для успішного опанування здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти навчальної дисципліни викладач передбачає застосування наступних методів і форм у процесі викладання: словесний метод – лекції проводяться з використанням наочного методу – застосуванням відеоматеріалів, презентацій PowerPoint; відбувається демонстрація теоретичного матеріалу; проводиться його обговорення, аналізуються професійні ситуації, дискусія. Практичний метод – практичні заняття передбачають проведення дискусій, бесід, мозкового штурму, аналізу конкретних психологічних задач і ситуацій. В рамках самостійної роботи використовуються діагностичні та науково-дослідницькі методи навчання здобувачів відповідно до типу та складності завдання.</p>
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><i>Види роботи здобувачів</i> Для того, щоб успішно опанувати навчальну дисципліну здобувачу другого (магістерського) рівня вищої освіти необхідно бути активними під час обговорень теоретичних питань, тестувань, презентацій результатів самостійних робіт, виконанні практичних завдань, аналізу психологічних ситуацій, написанні науково-дослідних тезисів і презентацій, розробки особистого портфоліо, як майбутнього професіоналу освітньої педагогічної діяльності.</p>

Оцінювання

Види, методи та форми контролю

Формою підсумкового контролю є іспит.

Основні вимоги

Якщо здобувач за результатами поточного контролю набрав **60 балів і вище**, то він може:

бути звільненим від екзамену й отримати 81-100 балів автоматично (за умови відсутності пропусків з усіх навчальних дисциплін семестру без поважних причин + надання в деканат виконаних самостійних робіт з навчальної дисципліни);

бути допущеним до складання екзамену (у разі бажання підвищити результат поточного контролю);

бути звільненим від складання екзамену й отримати 60-80 балів автоматично.

Іспит складається з двох теоретичних питань та тестового завдання.

Критерії оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів:

– «відмінно» (90-100 балів) – здобувач демонструє високий рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни;

– «добре» (75-89 балів) – здобувач виявляє достатній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни,

– «задовільно» (60-74 балів) – наявний рівень мінімально достатніх знань;

– «незадовільно» (26-59 балів) – недостатній рівень наявних результатів навчання;

– «неприйнятно» (0-25 балів) – результати навчання відсутні.

Порядок повторного проходження контрольних заходів і ліквідації академічної заборгованості врегульовано «Положенням про контрольні заходи в ДВНЗ «ДДПУ»» (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>)

Розподіл балів із дисципліни

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	5	3	6	4
Т 2	1	0,5	5	3	6	4
Т 3	1	0,5	5	3	6	4

T 4	1	0,5	5	3	6	4
T 5	1	0,5	5	3	6	4
T 6	1	0,5	5	3	6	4
T 7	1	0,5	5	3	8	4
T 8	1	0,5	5	3	8	4
Разом	8	4	40	24	52	32

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	1	0,5	-	-	8	5
T 2	-	-	5	3	8	5
T 3	1	0,5	5	3	8	5
T 4	1	0,5	5	3	8	5
T 5	1	0,5	5	3	8	5
T 6	1	0,5	5	3	8	5
T 7	-	-	-	-	8	5
T 8	1	0,5	5	2	8	5
Разом	6	3	30	17	64	40

Політика щодо дедлайнів та перескладань, відвідування:

відсутність здобувача з неповажної причини під час перебігу заняття є неприпустимою. Здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначений термін. За роботу, яка подається на перевірку викладачеві пізніше встановленого терміну, без поважної причини буде зніматися 1 бал. Якщо здобувач за певних обставин (лікарняний, академічна мобільність, відпустка тощо) пропустив заняття, він може виконати поточні контрольні заходи з іншою академічною групою або під час встановлених консультаційних годин за попередньою домовленістю з викладачем. На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони або ноутбуки, але, безпосередньо, з навчальною метою.

Політика щодо академічної доброчесності:

індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату методом експертної оцінки та за допомогою on-line сервісу Unicheck. Очікується, що кожний здобувач виконує завдання свідомо та самостійно й несе відповідальність за збереження, резервне копіювання виконаних завдань. Здобувач, у роботі якого було виявлено факт порушення академічної

	<p>доброчесності, отримує за завдання 0 балів. З «Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ “ДДПУ”» можна ознайомитись на: http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf.</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Унікальність та цінність навчальної дисципліни «Психологія педагогічної діяльності» в набутті здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти теоретичних знань і практичних умінь у конструюванні особистого портфоліо, а також у методах запобігання професійного вигорання все це, в свою чергу, підвищить рівень сформованості професійної компетентності майбутніх учителів Нової української школи й надасть їм конкурентних переваг на ринку професійних послуг.</p>

Шайда Н.П

канд. психол. наук, доцент

підпис